

بۆ کۆچی پر لە ئەسەفی ئەکرەم عەنەبى ھاوريٽم

بڵیم چی دیده‌کەم ھەلەبجە دەمیکە ھیشتو ناگری

ئاسوّعەبدولله‌تیف

من ھەمیشە ئەلیم (تا لە ژیان تیئەگەین ئەمرین و پیّی ناگەین باشترا وایه له مردن تیبگەین بۆ ئەوهى بژین) ئاخو ئەو ستایله چیيە مەرگى ناواده خۆى تیادا نمايش ئەکات، لاي من مروقى بالا ھەرگىز نامرى بەلکو وانهى مەركمان فير ئەکات، ئەکرەم عەنەبى به مەرگىش هەر مامۆستاو فېرگەو شیعرو ناسكى و عیرفان بۇو، ووردبوونەوە له مەرگ و ژیان رەنگە جۆریک بىت له عیرفان و تەسەوف، ئاھر لە حزە عیرفانىيەكانى ئەکرەم عەنەبى تا لە ژیاندا بۇو گەلی زۆر بۇون، من بەھەدا دەمزانى ئەم كۈرە گەورەيە كە بەردەوام له خۆبچوکەردنەوەدا بۇو بۆ خۆى و دەوروبەرۇشارو ھاورييەكانى، بىرمە كە مالّمان لە ھەولىرىپۇو زۆر دلى بە مالى ئىيمە ئەکرایەوە بەتاپىھەتى ئەو كاتانە لەگەل دەستەيەك لە ھاورييەيان دەستەي ژیاريان پىكھىناو گۆقارە جوانەكەي ژیاريان دەردىكەردو ھەمیشە ئەيگوت ئاسو مالى ئىيە جوانە باوكت ئەوهندەي دىكە جواترى كەردووھو پېر لە حىكمەت، ھاتووچۆمان گەرم بۇو، شەوان ئەماينەوەو ئەھاتە مالّمان، لەبەردەم باوکمدا كە مەيلى عاريفانەي ھەيە خۆى ئەكرىدە منال و گروگالى بۆ وەجدو حالتە عيرفانىيەكانى خۆى ئەكرىدە تا شەوانىيەكى درەنگ ئەبۇوە گوييگەنگ و جارجار پرسىيارى غەزاليانەو گروپەكانى خەوارىج و موعەزىلەو ئەحەمەدى و حافزو فيردىسى و تەشەيۈ و شەرع و تەفسىر و تەئوپلىلى لىئەكەردى، خوانەكەت باسى حىزب و جەدەلەكانى حىزب ھەر بۇونى نەبۇو، ئىدى دەيىوت كات درەنگەو مائنانوا ئىيمە ئەرۋىن مامۆستامەلالەتىف، ئەو وەك ھەلەبجەيەك و نوسەرە خويندكارىيەكانى مەعرىفە زۆر بىبەرى بۇو لە چىزە تەقلیدىيەكانى ژیان و مۇدىلاتەكانى، بەلام بەردەوام گەريدە بۇو بۆ چىزە نەيىنەكانى خۆى، بەدوای زانستەكۈن و نۆستالىيىتەكاندا ھەلۇددا بۇو، ژیانى ئەو وەك ھەر ژیانىيەكانى سادەي ئىنسانى كوردى وابۇو بەلام دىيدو بىرۇرا جىاواز بۇو، دەرۋىيىشى زانست و تىنۇرى رىيکايەك بۇو دەيويىست بە خاكى بۇون و تەوازۇع بگاتە ئامانج، ھەرواش بۇو ئەو زۆر شتى كەردوو زۆرىشى بە كراوهىي بۆ ئىيمە دۆست و ھاوري جىھىشت وەك دەستنوس و يادەوەرييەكانى،

ئەو چ قەدرىيەكە من ئىستا سوچىك لە ژیانى ئەکرەم باس ئەكەم و لە ژیاندا نەماوهەو له ھەولىرىھو دواي تەرمى پاكيزەي ئەکرەم و مال و منالى كەوتۇين تا خاكى ھەلەبجەي شىرين، خاكە پر لە كەلاوهەو قۇپىنەكەي ھەلەبجە، ئەو چىيە

هەموومان ئەگرین ئایا ئەمە عىرفانىيەتە يان حىزبىيەت، بىڭۇمان ئەوھە گەردەكانى عىرفانىيەتى كورە شىرىن و دەمبەخەندەوە هېشۈوه كەوتۈوه كەى بىندارى درەختى ھەلەبجەو عەنەب و بامۆكە، ئەها دواى ئەمبولانسەكەى كەوتۈين و هەموومانى عىرفانى كەردووھە بەرامەي بىرەوەرييەكانى فرمىسىكىرىزى كردوين، ئىلاھى ئەم رىڭايە ناو بنىن چى؟ ئەمە ھەمان قەدەرى مەرگ و زانى ھەلەبجەيە كە دەمىكە ئەم شارە هېشۈو ناگىرى و خونچەيى و سومبولييانە وەك ئەكرەم بەناسكى ھەندەوەن، بەراستى ئەكرەم سومبول و كاراكتەرو شۇرشقانى ناو دەلاقەيەكى مىزۇوى خۆى و شارەكەى بۇو كە هېشۈوانە بەهارانە خەمگىيانە ووتى ھاورييىان عىرفانىيەتى من لىرەوە دەست پىئەكتەن، ئەوا پىش نەورۇز من و ساراو ھەلەن ئەرۇين، ئەو ووتى رۆشتىنى ئىمە مەتنەو گەلى جىاوازە لە رۆشتىنى گەنجان بەرھەو مەنفا، مەنفاي ئىمە ئەم مەنفاي مەرگە رىڭا تولانىيەكانى مەرگە دۆزىنەوەي زىيانىيکى تازەيە، لاي خەلک مەنفاي مەرگ تارىكە وەلى لاي ئىمە ئەم مەنفاي مەرگە پەر لە رۆشنایيەكانى ژيان و بىگە ژيان لىرەوە دەست پىئەكتەن، و من لىرەوە ئىدى عىرفان ئەنسىمەوە دوكتۇراكەم تەواو ئەكەم و شەرھى حافز لە چاپ ئەدەمەوە ئەيکەم كوردى و بەخوا ھەلەبجەش ئەگرمەباوەش و قەت لەيىرى ناكەم، من لەبەر ئەوھى كە سەفەرلىكى عىرفانى و لەزەت بىنە ئەكەم پىۋىستە مالەوەشم لە گەل بىت ئاخى بىبورن بەرگەي ئەم سەفەرە ناگرم گەر ساراو ھېلىنم لە گەل نەبى و بى ئowan من نازۇم، مەلەكانى ئاسمان پىكەوە كۆچ ئەكەن و دەرۇيىش و موريدانىش پىكەوە حال و وەجد ئەيانگىرى و قامىشانى ناو بىشەلەنىش پىكەوە سەوز ئەبنەوە موزىك و نەغمەبارانمان ئەكەن، ئەكرەم كارەكتەرى ناو خوانى بەچىزى خۆى بۇو، كە خوانى حىزب و ئايىدۇلۇزىا نەبۇو، توخوا حىزب و بروسكە بىتتامەكانى دەركەن لە يادەوەرى مەرگى ئەكرەمدا، وەللا ئەكرەم حىزبى نەبۇو، ئەكرەم لەدەرھەوەي حىزب دەوارى ھەلەبابۇو، ئەكرەم حىزبى خستبۇوە ژىر پرسىيارەوە، ھەربۇيە پىش چەندىسال لە مەرگە جوان و خەمگىن و باراناويەكەى ووتى بە حىزب مائىداوا بەزىنى مىۋە گەلى بالا بەرزىرە لە بەزىنى دەستكىرىدى حىزب، خەونى منىش خەونىيکى گەورەيەو رەنگە تەنها مەرگ و قەدەر تەفسىيرى بىكەت، ئىمە ئەبىت بە تەفسىر و تەئىيلاتە كانمان حىزب ھەلۇھىشىن و ژيان جوانتر بىكەين و مەركىش قەشەنگىر، تا كارەكتەرە ساختەكان دەستتىشان بىكەين و بىيادەبىنە بەر تىشك نەبا ئەو كاراكتەرانە بىنە پالەوانى درۆينەي تىشكەكان، من ئەرۇم بۇ لاي رۆحى عاريفە رۆحانىيەكان و پىرە نورانىيەكانى و ولاتى خۆم، دە خوايە بمىڭىرى بە پىرىيەكى رۆحانى و عاريفىيەكى زىندۇيەكى ئايىدۇلۇزى مردوو.

تىپپىنى / ئەكرەم عەنەبى شاعىيە نوسەرى ھەلەبجەيى و مامۆستاۋ خويىندكارى دوكتۇرا لە زانكۆي سەلاھەدىن و لەدايدى بۇوي 1976 ، لە تەمەنلىكى 31 سالەيدا و لە رۆزى 2007/3/19 و لە رىڭاي ھولىيىر - كەركوك ، موتەئەسيفانە خۆى و سارا خانى خىزانى و ھېلىنى چاوكەشى كچىيان بە كارەساتى ئۆتۈمبىل كىيانيان سپاردو تەنها كچىكى بچىقۇلانەيان بەناوى (لادن) لە رووداوه كارەساتبارەدا لى بەجيماو ھەرسىيەكىيان لە كۆرساتانى بامۆكى سەر بە شارى ھەلەبجە بە خاڭ سېپىردىران و لادنىش ئىستا بى نازى دايەو بابە كەورە ئەبى، ئىمە بۇ تائىبەد ماتەم و پرسەگىپى ئەم كۆستەين كە كۆستى خزمان و ھاورييىان و رەھەندى رۆشنېرىي و شارى ھەلەبجەو كوردىستانىش بۇو، چونكە ئەكرەم عەنەبى چاوكىيەكى رۆشنېرىي و قەلەمېك بۇو پېلە مەعرىفەو بەبى پىياھەلدان بەراستى كەلىن جىددەھىلىت لە ناو دونيائى رۆشنېرىيماندا، ئەكرەم عەنەبى ھەمانكەت زمانزان و توپىزەرييەكى شەرع و بوارى عىرفان و تەئىيل و دەھالىزەكانى مىزۇوى ئايىنېيش بۇو بە شىيۇھ پىسپۇرىيەكەى، خاوهنى دەيان دەقى شىعىرى جوان و نوسىن و توپىزىنەوەي زانسىتى و كۇپۇ كتىپ و

نامیلکه بwoo، دواترینیان که زور دهگمهن و سنهنگین و ببههایه بهرگی یهکه‌می حافزه به کوردی، که 500 لایه‌ریه‌و له ژیز چاپدایه که شهرح و وهرگیرانی زانستیانه‌ی دیوانه دانسقه‌که‌ی شاعیری روحانی و گهوره‌ی ئیرانی حافزی شیرازییه که ئەم کاره شایان به خویندنوه‌ی قوول و له سهروهستانه و کتیبخانه‌ی کوردیش تینوی کتیبی وايە، بەداخوه نهودی که له دهستانمان چوو پیاویکی جوان و شیک بwoo له مەعریفه و ناوی ئەکرم عەنەبی بwoo که خیزانیکی بەھینزو شیکیش له پشتیوه بwoo که سارا خانمی بامۆکی بwoo یادیان وەخهیر. منیش تا ئەمرم ھاورییه‌تیت له ئامیز ئەگرم و شکۆی مەرك و قەبرت را ئەگرم کاکه ئەکرم، برات: ئاسوّعه بدولله‌تیف.